

วิธีดำเนินงานและการรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2517 แห่งโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งชายและหญิง จำนวน 108 คน อายุระหว่าง 8 ถึง 10 ปี เป็นนักเรียนเรียนเก่ง 54 คน (อายุเฉลี่ย 9 ปี 5 เดือน) นักเรียนเรียนอ่อน 54 คน (อายุเฉลี่ย 9 ปี 4 เดือน)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. รายการคำ เป็นคำถามทั่วไปที่เป็น คำนามรูปธรรม ทั้งหมด 20 คำ เขียนคำลงในกระดาษแข็งสีขาว ขนาด 9.5 x 11 นิ้ว ตัวอักษรสูง 2 นิ้ว โดยทำเป็น 3 ชุด ๆ ละ 20 คำ แต่ละชุดใช้คำเหมือนกัน

ชุดที่ 1 เป็นคำถาม ๆ เขียนด้วยสีคำ

ชุดที่ 2 เป็นคำ เขียนด้วยสีคำ และมีรูปภาพตามความหมายของคำประกอบ เป็นภาพวาดลายเส้นสีขาวคำ

ชุดที่ 3 เป็นคำ เขียนด้วยสีคำ และมีรูปภาพตามความหมายของคำประกอบ เป็นภาพวาดลายเส้นสีคล้ายของจริง

คำถาม 20 คำ นี้ได้มาจากหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยเลือกคำถามรูปธรรมทุกคำออกมา แล้วสุ่มมา 20 คำ โดยวิธีจับสลากเป็นคำพยางค์เดียว 10 คำ, คำสองพยางค์ 10 คำ แล้วนำคำ 20 คำที่ได้มาจับสลากจัดลำดับที่ของคำ รายการคำมีดังนี้

1. นก	3. มาตรการ	5. บ้าน	7. เรือ	9. ภูเขา
2. สุนัข	4. สม	6. แจกกัน	8. โคมไฟ	10. หนังสือ

11. พลอย	13. วิทยุ	15. ชงชาติ	17. แก้วน้ำ	19. ปู่
12. ชาวโพค	14. วัล	16. ปลา	18. ต้นไม้	20. เตา

2. กระจกาคำตอบและคินสอสำหรับผู้รับการทดลองเขียนคำที่จำได้

3. นาฬิกาข้อมือมีเข็มวินาที

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. การแบ่งกลุ่มตัวอย่าง การแบ่งกลุ่มตัวอย่างทำดังนี้ นักเรียนเรียนเก่ง 54 คน เลือจากผู้ที่มีการเรียนสูงสุดลงมา 54 คน นักเรียนเรียนอ่อน 54 คน เลือจากผู้ที่มีการเรียนต่ำสุดขึ้นไป 54 คน กลุ่มเรียนเก่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มย่อย กลุ่มละ 18 คน ซึ่งสุ่มโดยการจับสลากให้มีการเสนอคำเร้าทั้ง 3 แบบ คือ สิ่งเร้าเป็นคำ, สิ่งเร้าเป็นคำและมีรูปภาพขาวดำประกอบ, สิ่งเร้าเป็นคำและรูปภาพสีประกอบ กลุ่มเรียนอ่อน 54 คน ก็แบ่งเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการเดียวกัน

2. การทดสอบเครื่องมือก่อนการทดลองจริง ได้ทำการทดลองก่อนทดลองจริง กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แห่งโรงเรียนสาธิตวิทยาลัครสวนสุนันทา จำนวน 20 คน โดยวัดคะแนนระลึกราคำได้เฉลี่ยเท่ากับ 12.11 และใช้เวลาในการตอบ 6.2 นาที เครื่องมือที่ใช้เรียบร็อย และพร้อมที่จะใช้ทดลองได้

3. การเตรียมการทดลอง เตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และผู้รับการทดลอง สถานที่ในการทดลอง ใซห้องบรรยายชั้น 3 ตึก 4 ของคณะครุศาสตร์ จัศเกาอซึ่งมีแท่นไม้สำหรับเขียนหนังสือสำหรับผู้รับการทดลอง 6 ตัว แต่ละตัวตั้งห่างกันประมาณ 5 ฟุต มี 2 แถว ๆ ละ 3 ตัว ส่วนผู้ทดลองจะยืนหลังโต๊ะกลางห้อง ซึ่งห่างจากผู้รับการทดลองประมาณ 3 - 5 ฟุต

เตรียมผู้รับการทดลอง ผู้ทดลองจะไปรับผู้รับการทดลองจากโรงเรียนสาธิตฯ และพามาที่ห้องที่เตรียมไว้ ครั้งละ 6 คน จักให้หนึ่งเกาอที่เตรียมไว้ แล้วหักทายผู้รับการทดลองพอควร เพื่อให้มีความเป็นกันเองกับผู้ทดลองก่อนที่จะเริ่มการทดลอง

4. ขั้นตอนการทดลอง ผู้ทดลองแจกกระจกาคำตอบ และคินสอคำให้ผู้รับการทดลองคนละ 1 ชุด และให้เขียนชื่อ นามสกุล อายุ ชั้น ไว้ที่หัวกระจกาคำตอบ เมื่อควาทุกคนเขียน

เรียบเรียงแล้ว ผู้ทดลองอธิบายวิธีการทดลองอย่างช้า ๆ และชัดเจนดังนี้

"สวัสดิ์ค่ะทุกคน ๆ คน ที่ครูขอให้นักเรียนมาวันนี้ก็เพื่อทดสอบความจำของนักเรียน โดยครูจะให้คำที่ละคำ มีทั้งหมด 20 คำ เมื่อเห็นคำ ให้คุณและจำไว้ (ในกลุ่มที่มีรูปภาพ บอกว่ามีรูปภาพควย) ห้ามอ่านออกเสียง เมื่อครบ 20 คำแล้ว เขียนคำที่จำได้ลงในกระดาษที่แจกให้ จะเขียนคำไหนก่อนก็ได้ ให้ได้มากที่สุด ให้โอกาสเดาคำได้ ให้เวลาตอบ 5 นาที เมื่อหมดเวลาจะบอกให้วางดินสอ

การทดสอบครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาเกี่ยวกับความจำ ขอให้ทุกคนตั้งใจทำอย่างเต็มที่นะคะ"

การทดลองตัวอย่าง บอกแก่ผู้รับการทดลองว่าจะให้ลองทำเป็นตัวอย่างก่อน โดยให้ คู่มือคำ 3 คำ มีคำ วาว กบ รถไฟ (ไม่ใช่คำที่ใช่ทดลองจริง) และเขียนคำที่จำได้คำใดก่อนก็ได้ เมื่อเสร็จแล้วเตือนให้ผู้รับการทดลองถามให้เข้าใจวิธีการให้ชัดเจนก่อนเริ่มการทดลองจริง

การทดลองจริง ผู้ทดลองจะถือบัตรคำทั้ง 20 คำ ซึ่งเรียงลำดับไว้แล้ว ยกให้สูงในระดับสายตา ให้ดูทีละคำ ภายอัตราเร็วประมาณ 3 วินาที ต่อ 1 คำ คำที่ให้ดูแล้ว จะวางคว่ำไว้บนโต๊ะ จนครบ 20 คำ ให้สัญญาณแก่ผู้รับการทดลองลงมือเขียนคำตอบ โดยกำหนดเวลาให้ 5 นาที เมื่อหมดเวลาผู้ทดลองเก็บกระดาษคำตอบ และกล่าวปิดการทดลองดังนี้

"สำหรับการจำคำในครั้งนี้ นักเรียนไม่ต้องเป็นกังวลว่าทำไมจึงจำได้ไม่หมดทุกคำ เพราะโดยปกติแล้ว ส่วนใหญ่ก็จะจำได้ประมาณ 10-13 คำ และสิ่งสำคัญที่ครูต้องขอร้องคือ อย่าไปเล่าให้เพื่อน ๆ ในชั้นประณมสี่ฟังว่าได้รับการทดลองอะไรบ้าง เพราะจะทำให้เกิดผลเสียกับการทดลองครั้งนี้ ครูขอขอบใจทุกคน ๆ คนมากค่ะที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี"

การตรวจให้คะแนนและวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการให้คะแนน ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ถูกต้อง และรวมคำตอบที่ถูกต้องทั้งหมดของแต่ละคน แต่ละกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทหาค่ามัธยิม เดชคณิตและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนที่ผู้รับการทดลอง ะดึกคำไคถูกทองในแแต่ละกลุ่ม
2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ 2 ทัวแปร (Two - way Analysis of Variance) จากคะแนนที่ระดึกคำไค เพื่อทดสอบความแตกต่างของการระดึกคำไคโดยเลวี ของกลุ่มที่สิ่งเราเป็นคำ, สิ่งเราเป็นคำและรูปภาพขาวคำ, สิ่งเราเป็นคำและรูปภาพสี
3. เปรียบเทียบคะแนนรอยละของจำนวนผู้ตอบถูกของคำแต่ละคำทั้ง 20 คำ ในการเสนอสิ่งเราทั้ง 3 แบบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย